

Megjelenik hetenként kétszer
szombaton és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyílttér
soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Racionalizálás a főiskoláknál

Irta: Grófi Klebelsberg Kunó
vallás és közoktatásügyi miniszter.

Azért, mert a frissen megalkotott törvények után azt mondtam, hogy nem lenne okos mást kezdeni, engem úgy állítanak a közvélemény elé, mint akinek nevéhez az egyetemi ügy szuperfetalása fűződik.

Tuljelen viselem tettemért a felelősséget, mert soha sem teszek olyant, ami lelkiismeretemenem nem áll összhangde nem én javasoltam s nem is alattam alkották meg a törvényt, amely a két menekült egyetemet fentartotta és nem javasoltam azt a törvényt sem, amely a közgazdasági fakultást, tehát egy újabb egyetemi fakultást létrehozta. Én ezeket a dolgokat olyan stádiumban találtam, hogy Kormányzó Urunk Ó Főméltóságának aláírásáról még a porzó sem hullott le, amikor a kultusz-tárcát átvettem. Kérem: nem vétettem volna-e a magyar törvényhozás komolysága ellen, ha pár hónappal megelőzőleg megalkotott törvényekre azt mondtam volna: nem, kezdjünk mást. Ez fejtelten kapkodás lett volna, méltatlan a magyar nemzethez és a magyar törvényhozáshoz, amely mindenestre tudta, mit csinál akkor, amikor elhatározta, hogy a két menekült egyetemet fenntartja és ezen felül még egy negyedik kart, a közgazdasági kart létesíti. Ezek a törvények nem én alattam jöttek létre.

Meg volt egy nagy adottság. Ilyen helyzetben mit lehetett tennem? Miután teljesen szolidáris vagyok azokkal a miniszter elődeimmel és helyeslem eljárásukat, akik ezt csinálták, én reám az a feladat várt, hogy viszont megszüntessék minden olyan csökevény-főiskolát, amelyet

a négy egyetem mellőzhetővé tesz.

Amint köztudomású, volt külön férfi-pedagógium, ahol a férfi polgári-iskolai tanárokat képezték és ezzel párhuzamosan egy másik főiskola, az Erzsébet-nőiskola, ahol a polgári iskolai tanárnőket képezték. Ezeket összevontam és kapcsolatba hoztam a szegedi egyetem bölcsészeti karával. Ezzel egy főiskola megszűnt.

Most minden erővel azon vagyok, hogy a *jogakadémiák is megszűnjenek*. Hogy miért nem léptem fel erélyesen? Azért, mert mint minden felekezettel vegyes országban, nálunk is, nagy az egyházak érzékenysége. Azt hittem, időt kell adni, hogy az iskolafenntartó felekezetek belássák ezt és, hogy ne állami kényszerrel, amelynek mindig brutális mellékíze van, hanem kapacitációval vigyem rá az iskolafenntartókat arra, hogy ezt a három jogi fakultást, amelyre a négy egyetem jogi fakultása mellett szükség nincs, saját belátásukból szüntessék meg. Ugy tudom, a református konvent hozott is már határozatot, amely felhatalmazta az elnökséget arra, hogy a

megszüntetés módzatairól tanácskozzék. En tehát meg vagyok arról győződve, hogyha ez, mind a három érdekelt felekezetre nézve, egyidőben történik meg és olyanfeleképpen, hogy az ott működő existenciák meg nem semmisülnek, akkor ez méltányosan keresztülvihető lesz és megint három feleslegessé vált főiskolával lesz kevesebb. *A tanárok elhelyezéséről is gondoskodni fogunk*, mert nagyon szomorú módja volna a racionalizálásnak az, amely az existenciák hullásával jár.

További lépés lesz ezen a téren, amely akció most van folyamatban, a *közgazdasági kar egyesítése* a Müegyetemmel, amit az tesz szükségessé, hogy a Müegyeten is van egy közgazdasági kar.

Ugy gondolom, a *racionalizálásához* tartozik az, hogy a párhuzamos intézményeket összeolvasszuk. Azt hiszem ezen a téren megtettünk mindent, amit lehet. Igaz, hogy fenntartjuk a négy egyetemet, de körülöttük eltüntetjük azokat a felesleges alakulatokat, amelyekre szerény nézetem szerint, már szükség nincs s amelyek a költségeket csak felesleges módon emelik.

A Törvényhatóság őszi rendes közgyűlése

Szell József főispán Zemplén vármegye Törvényhatósági Bizottságát Sátoraljauhelybe f. évi okt. hó 15-én d. e. 11 órai kezdettel tartandó *rendes évnegyedes közgyűlésre* összehívta.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

Az országos Bethlen Gábor ünnepélyek intéző bizottságának megkeresése, Bethlen Gábor erdélyi nagyfejedelemről való megemlékezés iránt.

A központi választmány tagjainak az 1930-32 évekre való megválasztása.

Bernáth Aladár alispán évnegyedes jelentése.

A vármegye 1930. évi költség-előirányzata.

Tokaj község szabályrendelet-

tervezete, községi mérnöki állás szervezése iránt.

Tokaj község csatornázási szabályrendelete.

Tiszakaradon és Megyaszón felállítandó gyógyszerár engedélyezési ügye.

A Sárospatakon felállítandó harmadik gyógyszerár engedélyezési ügye.

A már beérkezett és a még beérkezendő összes, a közgyűlés által elintézendő ügyek.

Az állandó választmány ülését a közgyűlés napjának d. e. 9 órájára tűzte ki a főispán.

A SINGER VARRÓGÉPEK

MÉGIS A LEGJOBBAK!

A berlini magyar borház

Mayer János földmivélségi miniszter a képviselőházban, egyik költségvetési felszólalásában, egyebek között ezeket mondotta:

— A mezőgazdasági termények értékesítése terén folytatni akarom azt az akciót, amelyet már az elmúlt évben megkezdtem. Különsen a *borházak* felállításában értünk el nagy eredményt. Nemcsak az elvesztett külföldi piacot szereztük vissza, hanem jelentős üzleti hasznot is értünk már el. Ennek az akciónak nem az a célja, hogy egy monopólisztikus export intézményt létesítsünk, nem az a célja, hogy azok, akik exportálnak, kevesebbet exportáljanak, hanem az a célja, hogy azok, akik exportálnak, többet exportálhassanak és akik nem exportálnak, azok előnyösen tudjanak ebbe az akcióba bekapcsolódni. Ezeket a külföldi borházakat, az *összes mezőgazdasági terményeink külföldi értékesítése céljából*, külön értékesítési kirendeltségekké akarjuk átfeljesíteni. Így az összes mezőgazdasági termények értékesítésének exozitúrája lesz ott, amelynek útján törekszünk az egyéb mezőgazdasági termények részére is piacokat szerezni.

E borértékesítési akciónak legközelebbi, igen jelentős mozzanata a *berlini magyar borház* megnyitása lesz. Az állami pincegazdaságok borai kerülnek itt, Berlin legforgalmasabb részében egy nagyszabású, előkelő magyar vendéglő révén bemutatásra és a németországi borpiac forgalmába. Emellett állandó kiállítás keretében mezőgazdaságunk, különösen gyümölcs-termelésünk specialitásait árusítják. A borház vezetésével a földmivélségi kormány *Spolarich Károly* közismert budapesti nagyvendéglőt bízta meg, aki a Spolarich Testvéreknek kitűnő hírű vendéglő és kávéház üzemeit vezeti. A berlini magyar borháznak — épügy mint a budapesti Spolarich kávéháznak és vendéglőnek — egyebek közt külön magyar pékműhely, külön cukrászata is lesz, amely magyar lisztből, magyar terményekből kizárólag a vendéglő részére dolgozik. A berendezés, a diszítés a magyar ipar és művészet értékes

Egyes szám ára 10 fillér.

produktumai, a falakat diszító nagy történelmi festmények hangos interpretátorai a nemzet sorsának, jövődjének.

A berlini magyar borház október első hetében nyílik meg. Helyiségeit és berendezését a legutóbbi napokban József kir. herceg és Rothermere lord is megnézte és megdicsérte.

Belpolitika és revízió

Abba a műviharba, amelyet a meginduló politikai kampány beharangozásaképpen kerített az ellenzék, egy pillanat alatt rendet és világosságot hozott a miniszterelnök nyilatkozata. A nyilatkozat gazdag anyagából mi csak egy részletkérdést akarunk kiragadni s foglalkozni kívánunk a magyar revízió kérdésével.

Rá akarunk mutatni, hogy ma a miniszterelnök kénytelen felemelni szavát bizonyos lekicsinylő külföldi nyilatkozatok ellen, amelyeknek tónusát egy ezer éves történelmi multtal, politikai és parlamentaris tradíciókkal bíró ország kell, hogy elfogadhatatlannak minősítse s ő maga kénytelen egyeseket figyelmeztetni arra, hogy magunk vagyunk hivatva bel- és külpolitikai helyzetünket megítélni, nem pedig azok, akik természetesen nem ismerhetik olyan közelről az ország állapotát, mint az értefelelős kormányfőfiak.

Kinek a hibájából vegyültek bele a magyar revízió kérdésébe ezek a disszonáns hangok? Igazán nem volna nehéz rámutatni azokra, akik túlzott ambícióból, lehetetlen politikai ábrándok kergetése kedvéért, valószínűleg az elfogultság jóhiszeműségével hamisan informáltak országunk belső helyzetéről azokat a külföldi köröket, amelyek a revízióért sikra szálltak. Nem lett volna szabad a revízió nagy kérdésének a magyar belpolitika reformjai kérdésével kiéleződni, nemcsak azért, mert a probléma ilyen fordulata szuverén jogainkba való beavatkozás, hanem már csak a siker érdekében sem. Azok a magyar politikusok, akik ezt a váratlan fordulatot előidézték, bizonyára nem gondoltak arra, hogy módszereik nagyon hasonlítanak azokhoz, amiket emigránsok szoktak követni, amikor egy ország belpolitikai fejlődésének ritmusát külföldről jövő beavatkozással próbálják megváltoztatni. A magyar miniszterelnöknek felelőssége tudatában nem volt más választása és más lehetősége, mint visszatartani ezeket a kísérleteket

s megakadályozni, hogy a revízió nagy és szent ügye hamis vágányokra tereltesse.

Egy pillanatra sem akarjuk mi kétségbevonni külföldi jóakaróink őszinteségét és jóhiszeműségét, de talán bizonyos egyoldalú információk káros súlyát érzik, amikor nem egészen helyesen ítélik meg az ezer éves magyar mult történelmi komplexumából kifejlődött mai helyzetet. Nem lehet Magyarországon feudális és oligarcha kormányzásról beszélni, mert ha akár a parlament, akár a felsőház összetételét nézzük, avagy az ország összlakosságát kitevő szociális rétegek elhelyezkedésére és jelentőségére vetünk egy pillantást, rögtön a legkésebb cáfolatát állapíthatjuk meg ezeknek az állításoknak.

A miniszterelnöknek igaza volt, hogy a revízió kérdése lassu és nehéz munkát feltételező célkitűzés. Barátaink maguk is valószínűleg érzik, hogy ideális lelkesedésük első pillanatában elgondolt koncepciójuk a világhelyzet kényszere folytán nem fog olyan hamar teljesedésbe mehetni, mint azt ők remélték s talán, hogy becsületességükből fakadó lelkiállapotukon könnyítsenek, hajlandók a késedelem igazolásául olyan érveket elfogadni, amelyeket egyesek az ország belsejéből nagy készséggel, de még nagyobb lelkiismeretlenséggel szállítanak nekik.

A Magyar Turista Szövetség Sátoraljaujhelyben tartja vándorgyűlését

A Magyar Turista Szövetség működésének jelentős mozzanatai az évi vándorgyűlések, melyekre az ország minden részéből jönnek össze a turisták, hogy széleskörű tanácskozás keretében beszéljék meg ügyeiket s a megvalósításra kitűzött programpontjaikat. Sátoraljaujhely város fejlődésének egyik sokat hangoztatott feltevése az idegenforgalom minden lehetséges módon való fejlesztése is, így városunkra legkevésbé sem érdektelen, hogy a Magyar Turista Szövetség ez évben Sátoraljaujhelyt választotta ki vándorgyűlése színhelyéül. Jelentős ez az elhatározás, mert nemcsak turistáinknak, akik az ügyet kétségtelenül szívükön viselik, hanem városunk vezetőségének is lesz módja és alkalmja, hogy a Magyar Turista Szövetség vezetőségével fölvegye és megtalálja azt az érintkezést, mellyel az ország turistáinak figyelmét városunk környékének szépségei felé fordíthatja.

A Szövetség f. évi október hó

20-ára tűzte ki idei vándorgyűlést. Aznap reggel 8 órai indulással kirándulnak a Vigadóól a Magashegyi kilátóhoz s onnan a Kecskeméti és a Nyugodón keresztül térnek vissza s fél 12 órakor kezdik meg a gyűlést a vármegyeháza nagytermében.

A gyűlést d. u. 1 órakor társas-ebéd követi a Vigadó termében.

Miután arra van kilátás, hogy az Ujhelybe leránduló turisták között nagyobb számmal vesznek részt országos társadalmunk jelentős és számottevő tényezői is, a házigazda helybeli turista egyesület máris akcióba lépett, hogy nagyszámban érkező vendégeit magyaros vendégszeretettel s szívélyességgel fogadja és lássa el. Ezen akciójához pedig már most kéri városunk társadalmának csatlakozását, hiszen egyúttal városi közérdekek is szőnyegre kerülnek s nem céltalan, ha minél több honfitársunk ismeri meg közvetlenül trianoni nehéz helyzetünket.

A helybeli turista egyesület máris meghívót bocsátott ki ez alkalomból, melyen ismertetve a vándorgyűlés programját, meghívja az alkalmoszerű összejövetelekre városunk intelligens társadalmát is.

Semmikép sem volna helyénvaló, hogy azok a tényezők, akikre helybeli turista egyesületünk, munkájának sikere tekintetében is föltétlenül számít, nem látnák meg azokat a szempontokat s nem hoznák meg azokat a csekély áldozatokat, melyek végeredményükben városunk jövődjé fejlődésével kapcsolatosak.

H I R E K.

Cseh regruták bevonulása

(v) Csak nemrég engedték haza a hadgyakorlatosokat s már ismét bevonulás van a cseheknel. Bevonulnak a cseh regruták. Hadd nyujtsunk szemléltető képet erről a bevonulásról.

Nálunk nincs sorozás, mert zsoldoshadseréget tartunk, azonban annál serényebben soroznak a Felvidéken, ahonnan morva és cseh földre viszik a magyar fiukat. Állomásokat jelölnek ki gyűjtőhelyül, ahonnan továbbítják őket. A sátoraljaujhelyi határszélhez a legenyemihályi gyűjtőállomás esik a legközelebb, ahonnan nagy csoportokban kerülnek hosszú katonavonatokban a cseh földön levő kaszárnyákba. Itt a határszéli állomáson csak nagy sebességgel halad keresztül a katonavonat.

A regruták magyarul énekelnek. Magyar nótaszóval jönnek a fiuk és a határszél közelében — ahonnan Mihályi felé készülnek — messzire hangzik a vidám nótaszó:

„Inkább lennék betyár a csárdába!
Mint a republika ujonc katonája...”

A republika határrendőre, egy nagy darab hájembér, rájuk szól.

Elhallgatnak. Néhány lépés után ismét hangzik:

„Elmehetsz már akár alá, akár fel,
Párját a magyarnak nem találod fel.
„Mert a magyar, ha térdig jár a vérbe...”

Ismét utánuk szólnak, de a magyar fiuk új nótába kezdenek:

„Sárga csikó, sárga nyereg rajta;
Most akartam hozzád menni rajta.”

A cseh rendőr, mintha huszárt látna már a lovon, egyre morog. Pedig a regruták csak jönnek messzi falvakból, magyar nótaszóval... És van-e, mi szebben, kedvesebben hangzik Rákóczi, Kossuth, Kazinczy megyéjének elszakított részén, mint a magyar nótaszó?!...

— Személyi hír. Dr. Orbán

Kálmán polgármester Dr. Malátsik György főügyessel a fővárosban tartózkodik, ahol a városunkat legközelebről érintő, fontos ügyekben folytatnak tárgyalásokat.

— Vitézi telek alapítólevelének jóváhagyása.

A kormányzó a Csajka Endre kir. kormány főtanácsos, sárospataki földbirtokos és fia Csajka Endre Gyula volt tartalékos főhadnagy, földbirtokos által Csajka Endre Gyula volt tartalékos főhadnagy valamint az alapító levélben megjelölt jogutódai részére Zemplén vármegyében, Sárospatak nagyközség határában alapított vitéz telkekről szóló alapító levelet jóváhagyta és a vitézi telekalapítást megerősítette.

— Hősi halottak emléktáblájának leleplezése.

A sátoraljaujhelyi st. puo izr. hitközség a Molnár István uccai templomának falába elhelyezett emléktáblán öröktette meg hősi halottainak emlékeztétét. Az emléktáblát a hitközség vasárnap délelőtt 11 órakor leplezte le diszes ünnepség keretében, melyen megjelentek a katonai és polgári hatóságok képviselői, előkelő és nagyszámu közönség. A leleplezési ünnepély a Hiszekegygel kezdődött s Róth József dr. elnöki megnyitó beszéde után Róth Sámuel főrabbi mondott magasan szárnyaló, a hősi halottak emléket megszentelő ünnepi beszédet. Schleyer Lajos dr. ügyvédnek a hadviseltek és az emléktábla-bizottság nevében mondott hazafias érzéstől áthatott szép beszéde zárta be az ünnepséget.

— Halálozás. Héthársi Neuman

Adolf kereskedelmi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, felsőházi póttag, az OMKE alelnöke 59 éves korában Bécsben hirtelen elhalálozott. A megboldogult sokfelé ágazó közgazdasági tevékenységet fejtett ki. 1923-ban a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara elnökévé választották meg s e minőségében állását páratlan agilitással, őnzetlenséggel és áldozatkészséggel töltötte be.

F. hó 2-án délután temették el Miskolcon osztatlan, mély gyással kísérve utolsó nyughelyére.

— **Adomány a Turista Otthon céljaira.** Széll József főispán a Sátoraljaujhelyben felállítandó Turista Otthon céljaira 100 pengőt adományozott. A helybeli Turista Egyesület küldöttsége utján köszönte meg védnökének a követésre serkentő, nagylelkű adományt.

— **Zempléni sikere az országos ebkiállításán.** Emelítésre méltó szép sikert értek el ebtenyésztőink a múlt hó végén a Tattersaalban rendezett díjazásos országos ebkiállításán. Széll József főispán simaszörű Rió nevű német vizsla kutyájával első díjat és értékes tiszteletdíjat, dr. Dankó János ny. Máv. főfelügyelő legjobb komondor kanjával I. díjat, derbyt és a főváros tiszteletdíját nyerte. Derbyt és első díjat nyert végül Görgy Géza vármegyei másodfőjegyző, az Ebtenyésztési Egyesület titkára, két tacsokjával.

— **Sport. MVSC—SAC 5:0.** Harmadik bajnoki mérkőzését játszotta vasárnap délután a SAC a Dohánygyár mögötti sportpályán s ezúttal sem sikerült pontot szereznie, sőt az 5:0-ás vereség egyenesen lehangoló volt s azt mutatja, hogy a csapat teljesen formán kívül lévén, nem igen van kilátása, hogy a bajnoki forduló első felét biztató kilátásokat nyújtó eredménnyel zárja le.

— **A szőlő eltartásának legjobb módja.** Legegyszerűbb és legcélszerűbb szőlőfűrt eltartási mód a kínai. A szőlőfűrtöt 12—15 cm. hosszú vesszőjével levágja és a ferdén elvágott vessző végére darabka cukorrépat huz, vagyis beledugja a vessző mindkét végét. cukorrépa. Így a szőlő nem bír kiszáradni. A szőlővessző állandó nedvet kap hosszú ideig s a szőlőbogyó meg sem ráncosodik, telt, üde marad. A kínai módon elrakott szőlő hűvös, de fagymentes helyiségét ritkán nyitogatjuk, elég hetenként átnézni a felaggatott szőlőt. A többi szőlőeltartás mind körülményesebb, mint a kínai.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL.

SINGER FIÓKÜZLET MINDENÜTT
SINGER VARRÓGÉP RÉSZY.-TÁRS.

Sátoraljaujhely, Rákóczi ucca 19.

— **Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.** A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású **Ferenc József** vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kanada is korlátozza a bevándorlást.** Legújabb jelentés szerint a kanadai bevándorlási kvóta az Egyesült Államokkal és az északeurópai államokkal szemben változatlan marad, míg a középeurópai államokból bevándorló farmermunkások számát 25%-al beszűkíti, kivéve az olyan esetet, midőn a farmernek s a már elhelyezkedett bevándorlók saját családtagjait vagy más közeli rokonukat viszik be, mint segédeket.

— **Népgyűlés.** A sátoraljaujhelyi szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt a Vadászúrt kert-helyiségében négyülést tartott, amelyen mintegy 4—500 érdeklődő jelent meg. A népgyűlés tárgya a közeledő közséi választások voltak. **Reisinger Ferenc** szoc. országgyűlési képviselő, mint a népgyűlés előadója, másfél óráig tartó beszédében foglalkozott a gazdasági és politikai helyzettel. Beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország csak demokratikus kormányzás útján érheti el a revíziót. Végül felhívta a liberális polgárságot a munkássággal való együttműködésre a közeledő közséi választásokon.

— **Eltűnt a „pletykapad”.** Az egyes üzletek előtt elhelyezett padokat tudvalevőleg „pletykapadok”-nak nevezték el Ujhelyben egy mókáiról és tréfáiról ösmert uri ember. Egy ilyen, a pihenésre vágyó járókelőknek jó szolgálatot teljesítő egyszerű padot tűntetett el a tegnapi nap valamelyik ellenőrizhetetlen percében a Kardos-

patika elől valami megátalkodott gonosztevő, szerezvén nem csekély bosszúságot azoknak, akik megszokott ülőhelyükön nap-nap mellett oly békésen elterefelgettek. Nem a kár nagysága miatt, (hiszen az egész faalkotmány értéke nem több 10 pengőnél) de, hogy a rossz vicc megtorolatlanul ne maradjon, a károsult Kardos Zsigmond gyógyszerész ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrkapitányságnál.

— **Vizsga a zeneművészeti főiskolán.** Ifj. Nagy Béla VIII. o. reálgimnáziumi tanuló, Nagy Béla dr. helybeli ügyvéd fia, a m. kir. országos zeneművészeti főiskolán a zongoraszakon sikerrel vizsgázott.

— **A vagyonszállás buza új ára.** A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásába fejében fizetendő buza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg október hónapra métermázsánként 21 pengőben alapította meg.

— **Pórnijárt tolvaj cigányasszony.** A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék **Emődy** tanácsa tárgyalta Nagy Gusztávné 60 éves tiszafüredi cigányasszony újrafelvételi büntetőügyét. A vádlott cigányasszony múlt év november havában egy szerencsi szegény munkásasszony kötevényéből egy zsebkezdőt lopott ki és az abban lévő 15 pengőt igyekezett zsebre venni. Tettét észrevették. A szerencsi járásbíró annak figyelembevételével, hogy a vádlott alacsony műveltségű és kár nincs, lopás vétségéért egy havi fogházra ítélte. Ez ítélet ellen az ügyészség újrafelvételi kérelemmel élt, miután utólag megállapították, hogy a vádlott lopásáért az ország különböző börtöneiben már hosszabb időt töltött. A bíróság az újrafelvételnek helyt adott, a vádlott cigányasszonyt lopás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért jogerősen hat havi börtönrre ítélte.

— **Magyar városok népszövetség előtt.** A Magyar Városok Kulturális Szövetsége a közelmúltban — mint annakidején már beszámoltunk róla Miskolcon kongresszust tartott. A kongresszus elfogadta **Kuthy Sándor** dr. igazgatónak ama javaslatát, hogy a népszövetség előtt propagálásra kerüljön a nemzetközi kulturális városnépszövetség terve, amely azon az elgondoláson alapszik, hogy minden államban a városok a kultúra legfőbb hordozói. Elfogadta a kongresszus azt a javaslatot is, hogy Budapesten, Európa legszébb fővárosában, nemzetközi városi intézet létesüljön. A népszövetség főtitkársága most értesítette a Városok Szövetségét, hogy a népszövetség örömmel fogadta a magyar városok csatlakozását a népszövetség szellemi együttműködési bizottságához.

— **A kisvárdai járás gépkijelöltésének és tenyészállatdíjazásának.** A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület a Kisvárdai Vidéki Gazdakörrel, a m. kir. gazdasági felügyelőséggel, továbbá a Vármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesületével karöltve október 19. és 20-án járási tenyészállatdíjazást, mezőgazdasági gépkijelöltést és gazdasági eszköz bemutatást rendez a járás székhelyén, Kisvárdán. Az állatdíjazásra csak a kisvárdai és tiszai járasok területéről hajthatók fel állatok. Gazdasági gépeket és mezőgazdasági eszközöket bármely gyárképviselő vagy magánosok bemutathatnak. Jelentkezéseket elfogad október hó 15-ig a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Nyiregyháza) és a kisvárdai m. kir. gazd. felügyelőségénél.

— **Százhusz gyermek felruházása.** Vasárnap délután általános érdeklődés mellett tartotta évi közgyűlését a Sátoraljaujhelyi Izr. Felruházó Egylet. Ezen alkalommal egyidejűleg százhusz gyermek részesült a jótékony egyesület részéről olyan ajándékban, amire a mai nehéz gazdasági viszonyok közepette szinte gondolni is igen nehéz. **Wolf** Lajosné és **dr. Berger** Józsefné elnökök vezetése alatt az egyesület tisztikara hosszú időn át buzgólkodott, hogy agilitása eredményeképpen százhusz gyermek cipőt, ruhát meleg fehérneműt, harisnyát és részben téli kabátot kaphasson. A humanizmus szolgálatában végzett célravezető munkásságáért a legteljesebb elismerés illeti az agilis vezetőséget.

— **Lopás.** Kálmán Zsigmondné helybeli lakos napokban vette észre, hogy ismeretlen tettes mintegy 150 pengő értékű fehérneműjét ellopta lakásának egyik szekrényéből. Károsult a lopással régebben elbocsátott cselédjét gyanúsítja, aki időközben a városból ismeretlen helyre távozott. Országos körözését a rendőrség elrendelte.

Fajalma

olcsó áron kapható!

10 kilogramtól kezdve házhoz szállítva.

Dr. Molnár János

Köveshegy

Kisvasut megálló.

— **Elloptak egy kerékpárt.** Löw Mihály helybeli újság-
árus szolgálatában álló Király Ist-
ván újságkihordótól, míg egy új-
ságkézbesítése végett az egyik
Wekerle-téri ház emeletén járt, a
falhoz támasztott és a munkaadója
tulajdonát képező kerékpárját ismer-
etlen tettes ellopta. Károsult fel-
jelentésére a rendőrség a tettes és
kerékpár kézrekerítése céljából
megindította a nyomozást.

— **Harcias amazonok.**
Botrányos verekedés színhelye volt
szeptember 28-án délután az Árpád
ucca 56. számú ház környéke. Két
háztartásbeli asszony pillanatok
alatt úgy összeverekedett, hogy
mind a kettő harcképtelenné vált
a helyszínen, sőt egyikük, Cz. P-né
olyan súlyos sérüléseket szenvedett
a fején, hogy a kórházba kel-
lett szállítani. A harcias asszonyok
hajbakapása természetesen nagy
népcsődületet és botrányt idézett
elő, melynek csak rendőri közbe-
lépés vetett véget. Az épületes lát-
ványosságnak az volt az előzménye,
hogy Cz-né leánya összekülönböz-
ött B. I-nével, majd egymásnak
rontottak, mire Cz-né leánya vé-
delmére kelt és a következő perc-
ben már a leányát ütlegelő B. I-
nével mérte össze erejét, de vesz-
tére, mert betört fejével maradt a
helyszínen, ahonnan a rendőrkapi-
tánysághoz került a verekedésnél
használt és bűnjelként lefoglalt
személtapát is. A két asszony ügye
az orvosi látélet megállapítása
szerint a bíróságnál fog befejezést
nyerni.

— **Elfogtak egy tolvaj
pincért a pályaudvaron.** F.
hó 1-én a helybeli rendőrkapi-
tánysághoz érkezett telefonmegke-
resés alapján a Budapestről este
7 órakor érkező személyvonatnál
az állomáson szolgálatot teljesítő
rendőrök elfogták Smaczki
János állás nélküli pincért, aki a
Diósgyőr-vasgyári rendőri kiren-
deltség közlése szerint nővérétől,
Smaczki Erzsébettől 100 pengő
kézpénzt ellopt és a jelek sze-
rint valószínűleg itten lakó nőis-
merősehez igyekezett eljutni. A
lopott pénznek csak egy részét
találták meg nála, mert szökése
előtt bevásárlásokat eszközölt, a
többek között három arany gyűrűt
is szerzett magának. A lopást be-
ösmerte. A letartóztatott pincért
átadják a Diósgyőr-vasgyári ren-
dőri kirendeltségnek.

— **Üzlet-üzlet,** ez a címe a
legszebb magyar elbeszélések egyi-
kének, amelyet Herczeg Ferenc írt,
s amely az *Uj Idők* e heti szá-
mában jelent meg, Zilahy Lajos
rendkívüli érdeklődést keltett nagy
regénye „A szökevény” folytatása
mellett. Nagyon érdekes témát
fejtet meg Beke Manó egyetemi tanár
ilyen címmel: „Hogyan számlál
az ember?”, Szabó József egye-
temi tanár pedig azt bizonyítja,
hogy milyen fontos szerepe van
a fognak a test életében és hogy

a modern fogorvos egyúttal bel-
gyógyász is. Herczeg Ferenc ké-
pes hetilapjának e számában még
két finom elbeszélést találunk, az
egyiket Balje amsterdami író írta,
a másikat egy magyar szerző,
Fodor Erzsébet, „Pesti Hamupi-
pöke” címmel. Kisebb közlemé-
nyeken és nagyszámú időszéri és
művészi képeken kívül folyik eb-
ben a számban az *Uj Idők* re-
ceptpályázata. a rejtvényrovat,
amelynek megfőtői közt ebben a
számban több száz értékes köny-
vet oszt szét, továbbá a nagy
népszerűségnek örvendő szépség-
ápolás, kertészet, gasztronómia,
szerkesztői üzenetek című gazdag
rovata. Az *Uj Idők* előfizetési ára
negyedévre 6.40 P. Mutatvány-
számot bárkinek szívesen küld a
kiadóhivatal, Budapest, VI. An-
drássy ut 16.

— **Legjobb fővárosi napi-
lapok a Nemzeti Ujság és Uj
Nemzedék.**

Városi Mozi

Csütörtökön, október 3-án
2 sláger
2 sláger

Forgószél kisasszony

Vigjáték 7 felvonásban.

Főszereplők:

MARIA PAUDLER és
LUIGI SERVENTI.

Mária Paudler a németek legnép-
szerűbb színésznője, egyéniségé-
hez illő kedves szerepet kapott.
Egy rakoncátlan huncut leányt
játszik kedvesen, bájosan.
A film csupa ötlet.

Cobham kapitány kalandos expedíciója

Szelek szárnyán a feketék csodá-
latos országa felett 6 felvonásban

Szombaton, október 5-én
Vasárnap, október 6-án

Égő asszony

Budapesti regény 10 fejezetben.

Főszerepben:

OLGA CSEHOVA.

A „Volga, Volga” és „Itél a Dnyesz-
ter” főszereplője, Olga Csehova
eljött hozzánk, itt játszott közöttünk
és ennek a filmnek a legtöbb je-
lenetét Budapesten és vidékén
vették fel. Sok budapesti részletet
fogunk megismerni. Az izgalmas
téma kulminációja egy mesterien
megrendezett áruházi tűz. Magyar
történet, magyar tájak.

Pletykaháború

Vigjáték 2 felvonásban.

Hiradó.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar
első emelet.

NE FÉLJEN A SÁRTÓL, VIZTŐL, „AXA” MEGÓV A MEGHÜLÉSTŐL!

Az egyetlen impregnáló szer az „AXA” cipőtálc szérum, mely a talpat egész
vastagságában vízhatlanná teszi. Megóv a felfázás okozta betegségekétől és
tartósabbá teszi a cipőt. Szülőknek iskolás gyermekeik részére, cserkészek-
nek, csendőröknek, leventéknek, postásoknak stb. nélkülözhetetlen. — Sáros-
vidéki városokban megfizethetetlen. Ara: kis üveg P 1.20, nagy üveg P 2.—
(4—6 pár cipőre elegendő.) Kapható mindenütt, ahol nem volna, kérje a gyártót,
BACHRACH TESTVÉREK, Telítő anyagok gyára, Budapest, Szövetség u 36/b.

UTASFORGALMUNK

nagymérvű emelkedése elveink
helyességét igazolta. — Elvünk
olcsón a legjobbat nyújtani!
E lap előfizetőinek támogatását
hálásan azzal kívánjuk viszo-
nozni, hogy emelkedő kiadá-
saink dacára

20⁰-ot

adunk hatóságilag megállapított
szobaárainkból.

10⁰-ot

olcsó éttermi árainkból
(P 1.50-es menüt kivéve).

SEMMI

kocsiköltsége nincsen, mert
szemben vagyunk a Keleti
Pályaudvarral.

Park Nagyszálló

Budapest, VIII. Baross-tér 10

— **Az Én Ujságom** 6—10
éves gyermekek képes irodalmi
lapja, szerkeszti Gaal Mózes. —
Szébbnél szébb elbeszélések, ver-
sek, mesék, tréfák, rejtvények és
a szerkesztői üzenetek tartják a
lapot. Megjelenik minden héten.
Előfizetési ára negyedévre 2 pengő.
Az Én Ujságom előfizetői 1.20 P
kedvezményes áron szerezhetik
meg Az Én Ujságom Könyvei c.
regénysorozatot. Együttes előfize-
tési ára negyedévre 3.20. Mutat-
ványszámot kívánatra ingyen küld
a kiadóhivatal: Budapest, VI.,
Andrássy ut 1.

A Dohánygyár sarkán lévő HIRDETŐOSZLOP,

mely sütemény, cukorka és
gyümölcs árusítására
alkalmas,

azonnal bérbeadó

Értekezni a Magyar Hirdető
Iroda fiókjánál vármegye-
háza II. udvar.

Ha anyagi
gondjai
vannak,
vagy ha
jövedelme
nem futja
mindent,
keresetét

OKRÓL
OKRA

növelheti,
ha könyveink
terjesztésére
vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni
könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink
mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek
terjesztésével tehát tisztességes megélhetés
vagy minden esetben szép mellékjövedelmek
biztosítható magának. Még ma írjon díjta-
lan ismertető nyomtatványokért, amelyeket
szívesen megküld a

PALLADIS
könyvosztálya

Budapest, V., Alkotmány-u. 4

Mindennemü községi
és körjegyzői nyomtatvány
könyvnyomdánkban beszerezhető